

Evo priče ...

Evo priče ...

Home › Reportaže › 14 palmi na otoku sreće

14 PALMI NA OTOKU SREĆE

REPORTAŽE

24. STUDENOGA 2025.

BY MIROSLAV ŠANTEK

U kasnu jesen dan postaje izrazito kratak. Već oko 16 sati, tamo iza zapadnih petrinjskih brda, svojim putem počinje nestajati sunce, a miris obližnje Kupe, nekako, postane sve jači i intenzivniji. Ali, oni dolaze baš u to vrijeme. Kad su se već sva jutarnja i ranopopodnevna događanja odigrala i kad je vrijeme da se ljudi upute u neku malu, prigodnu siestu – ovdje nema odmora. Kao po nekoj nevidljivoj i svojevolumnoj zapovijedi, točno u 16 sati, ovdje se mora doći.

A “ovdje” označava nešto, što je još do nedavno bila čista fikcija. Nešto u što ste se mogli okladiti i dobiti siguran dobitak – ako bi to klađenje bilo na temeljima tvrdnje da se stara, ruinirana, odavno napuštena zgrada nekadašnje Gradske klaonice sagrađene davno za potrebe nadaleko čuvene petrinjske mesne industrije Gavrilović, zdanje koje potpuno zaboravljeno stoji na samom rubu grada i stotinjak metara od površine Kupe – ikada više bude obnovljeno i stavljeno u bilo kakvu funkciju.

Ali, nakon potresa to se dogodilo. Ta zgrada, prekrasan primjerak industrijske gradnje i baštine s još uvijek velikom bikovskom glavom visoko na pročelju se pretvorila u Centar za mlade Laura. Laura je ime djevojčice Laure Cvijić, smrtno stradale u petrinjskom potresu 29.12.2020.

Neki dolaze pješice, neke dovoze roditelji, a kad se sve sabere, čak 14 malih Petrinjaca, ulazi u ovu danas vrlo modernu i izuzetno dobro opremljenu zgradu i penju se metalnim, neuništivim stepenicama na kat zgrade, gdje se nalazi vrlo prostrana, otvorena dvorana prepuna zabavnih sadržaja. Izgleda kao veliki dnevni boravak nekog ogromnog ali modernog dvorca s klupama i stolicama, foteljama, knjigama, stolnim nogometom, pregrštom zabavnih igara i velikim televizorom koji dominira dvoranom.

Ovdje svakodnevno dolaze mladi Petrinjci jer im Grad Petrinja kao vlasnik i osnivač ove zgrade, koja je dalje po hijerarhiji dana na upravljanje kulturnoj gradskoj ustanovi Hrvatski dom koja brine o zgradi i ima zaposlene ljude koji osmišljavaju dobar dio svakodnevnog zabavnog i kulturnog sadržaja za mlade – nalaze u sve većoj mjeri nešto čime bi se mogli zabaviti i provesti slobodno vrijeme.

Danas je teško “dobiti” mlade i okupiti ih na jednom mjestu, ali ovaj Centar to zasada uspijeva u nekoj dobroj mjeri i kao i svemu u životu i ovdje treba određeno vrijeme da se za Centar pročuje i da zaživi u jačoj mjeri nego danas, ali, sve pokazuje da je ovo pravi put i da će ta vremena doista i doći.

Pina Žilić

No, glavni akteri ove priče su klinci koji svakog četvrtka dolaze u “Lauru”. Oni su nešto, što se doista ne može nadaleko sresti i vidjeti, a kamoli čuti. Radi se o jednoj izmišljenoj glazbenoj radionici koju je autorica Pina Žilić, nazvala Glazbograd. Ideja se stvorila još u danima jarkog ljeta, a krenula je s prvim danima rujna i privukla veliko zanimanje djece i mlađih tinejdžera. One “srednjoškolce” je vrlo teško pridobiti, ali Pina je zamislila ovu radionicu i za njih. No, o čemu se ovdje, ustvari, radi?

Pročule se su gradom priče, a oni koji redovno posjećuju društvene mreže, ugledali su, zainteresirali se za viđene prizore i podijelili ih dalje u bespućima interneta na kojima skupina djece svira različite instrumente. Ustvari, više bi se moglo reći da stvaraju neku eksperimentalnu glazbu, a vrhunac priče je bila bubnjarska radionica. Kažu da je čovjeku u prirodi da stvara neki ritam, da udara po stvarima oko sebe u nekom glazbenom ritmu, a to se najbolje očituje kod djece.

Ovdje se nije radilo o pravim bubnjevima, već se improviziralo na plastičnim kantama. Uz donaciju lokalne pekare “Edi” koja je nabavila poveće plastične kante, a palice su kupljene naknadno, male ruke su se predale u stvaranje toliko glasnog i bučnog ritma da će te trenutke pamtiti cijeli život.

Ritam bubnjeva – plastičnih kanti, od kaotičnog do usmjerenog i na kraju, naučenog i prilično preciznog udaranja, proćuo se nadaleko. Priča je probila ono osnovno zanimanje koje se pojavi na svakoj javno objavljenoj novini i događaju koji će održati u gradu i nekako je bilo i prirodno i normalno da se, evo i medijski da prostora za ove male glazbenike u nastajanju koji na tako čudan, ubrzan i čudesan

način savladavaju mnoge instrumente. Kažu, sviraju se ovdje i ksilofoni, gitare, harmonika, klavijature i ukulele. Donesu djeca katkad i svoje instrumente od kuće. Stvari su ovdje očito “izmakle kontroli”. Naravno, u dobrom smislu tog izraza.

Martina Vučak je majka dvoje djece – Borna (7) i Ena (11) i pohađaju Prvu OŠ Petrinja, a ovdje su drugi put i kako Martina kaže, oduševljeni su i atmosferom ovog prostora, a i samom idejom koju je Pina izmislila. I kod kuće su vrlo muzikalni, a kad su svi vidjeli na facebooku kako se bubnja po plastičnim kantama, odmah su se morali i oni uključiti u taj neobičan bend s puno izmjenjujućih glazbenika od četvrtka do četvrtka. No, ono što je još zanimljivije je vidjeti kako se je i sama Martina uživjela u stvaranje improvizirane glazbe.

Martina Vučak kao roditelj i sama sudjeluje u sviranju i pjevanju

Prizor koji traje oko sat i pol svakog četvrtka u tom programu nazvanom Glazbogradu izgleda ovako. Svi zasjednu u polukrug i svaki uhvati neki instrument koji je pri ruci. Ovog četvrtka, nakon siline dvotjednog bubnjanja, došao je red na malo smirenije zvukove i ritmove, pa se tako danas učilo svirati ukulele. To je jedna mala gitara s četiri žice koja je porijeklom s Havaja i može se dosta lako naučiti svirati, a sama zabava kad se savladaju neki osnovni akordi je garantirana.

Pina je učiteljica glazbene kulture i potpuno je posvećena glazbi, što u profesionalnom smislu, a što i u slobodnim aktivnostima. Naime, ona vodi tamburaški zbor petrinjske OŠ Mate Lovraka gdje je i trajno zaposlena, a građanima je poznata i kao velika volonterka, posebno aktivna u lokalnim izviđačima gdje je puno vremena posvetila prenošenju znanja mladim izviđačima, kojih, srećom,

uvijek ima u dovoljnom broju – što je, također, hvale vrijedan podatak i stvar za Petrinju koja se već skoro pet godina oporavlja od potresa i koja je još uvijek područje posebne Državne skrbi.

Moderne digitalne blagodati doba u kojem upravo živimo uvelike pomažu u ovom slučaju ovom malom okupljenom glazbenom bendu. Na ekranu se mogu vidjeti uputstva kako naučiti svirati osnovne akorde na ukulele instrumentu. Doslovce, stisnite ovim prstom ovu žicu, a ovim drugu na ovo polje i tako se ponavlja dok se ne savlada. Gledajući sa strane ovu potpuno u glazbu udubljenu djecu, osjeti se da je ovaj Glazbograd, što bi se narodski reklo – potpuni pogodak.

Nakon brzog udaranja i objašnjavanja, savladao se C i F dur i moglo se krenuti u svirku neke pjesme, a onaj tko se imalo razumije u glazbu, sasvim sigurno zna da se na dva, tri, akorda baziraju milijuni pjesama snimljeni tokom desetljeća otkako postoji popularna ili rock glazba. Ili bilo koja druga – svejedno je. Ali danas je Pina izabrala pjesmu od splitskog benda koji je žario i palio devedesetih – Daleke obale i zimzelenog hita 14 palmi na otoku sreće. Nekako se slučajno dogodilo da u prostoriji ma i 14 mlaih glazbenika, pa se bolji odabir nije ni mogao izabrati.

A onda je krenuo pjevački i svirački krš i lom. Za gledatelja i onog koji snima i bilježi stvari sa strane i podalje ovog raspjevanog sviračkog društva sve izgleda ovako: Pina se raspjevala, vodi glavnu melodiju, a uz nju se pjeva i svira. I poneki pristigli roditelj na nekim čudnim stvarčicama – kazoo, kalimbu, zvona, frule i cajon su se pridružili toj priči. Situacija je bila toliko zarazna i dobra da se je i pisac ovih redova morao pridružiti ovoj maloj raspjevanoj ekipi, mada je malo stariji od njih –

tek mu je 56 godina na leđima, ali su ga objeručke prihvatili u bend.

Atmosfera je toliko dobra da svi koji se zateknu zasviraju i zapjevaju. U ovom slučaju i novinar

Postojala je tamo jedna crvena akustična gitara koja se našla u mojim rukama, a kako sam upoznat donekle s tajnama sviranja tog instrumenta i znam akorde – koje i pokazah onima koji će poslije mene se uhvatiti tog instrumenta, svi zajedno smo zasvirali taj veličanstveni niz C i F dura koji tvori te radosne stihove i melodiju – 14 palmi na otoku sreće, (mada se na trenutak treba ubaciti i G dur, ali ga još nisu savladali, ali to nema nikakve veze u ovom raspjevanom društvu). Za uspomenu na ovaj Glazbograd, postoji i amaterska mobitelska videosnimka tog nenadanog i nezaboravnog nastupa. Da su Marijan Ban, Hrepa i ostali članovi Daleke obale imali priliku vidjeti ovaj cover njihove pjesme, vjerojatno bi im se razvukao osmijeh na licima od uha do uha.

Ali što se, ustvari, krije iza tog Glazbograda. Netko je morao sve to osmisliti, organizirati i provesti, a taj netko je ovdašnje Društvo “Naša djeca” Petrinja, jedno od mnogobrojnih društava Naša djeca na nivou cijele Hrvatske, ali vrlo specifično jer djeluje na ovom postpotresnom području, odakle informacije u širim smjerovima Hrvatske i medijskog prostora više ne odlaze kao onih dana nakon potresa i početka obnove. Danas se malo zna o životu ljudi na ovim područjima od posebne Državne skrbi koji se svakodnevno još uvijek bore s mnogobrojnim problemima, ali može se reći da stvari lagano idu u dobrom smjeru.

Martina Boltužić Dževerlija je predsjednica Društva "Naša djeca" Petrinja

Martina Boltužić Dževerlija je jedna od tih volonterki, ugledna petrinjska logopedinja, zauzeta poslovnim i privatnim obiteljskim obvezama, ali i dalje dugogodišnja predsjednica i bezrezervni volonter ovog izrazito aktivnog dijela civilnog društva u okviru njene zajednice Društvo "Naša djeca Petrinja". Uz Martinu, tu su brojni članovi, ljudi koji pomažu i koji se priključuju radu društva i pokušavaju unaprijediti život na ovim područjima.

U ovom, konkretnom slučaju, kad bi mnogi pomislili da se u Petrinji ništa ne događa i da je poslije potresa zapuštena i zaboravljena, što se tiče rada ovih ljudi bi se debelo zeznuli i iznenadili. Društvo "Naša djeca" Petrinja je prije potresa u onim depresivnim i učmalim vremenima kad se doista malo što događalo u smislu građenja novih objekata koji bi nudili moderne sadržaje i privlačili djecu, djelovalo u malom prostoru na Trgu narodnih učitelja. Prostorijica malih dimenzija, kako bi se u

narodu reklo – dva sa dva, bivša mala cvjećara, malo veći kiosk, bio je njihov unajmljeni dom i čisto i uredno mjesto gdje bi dolazila djeca s roditeljima.

Naravno da je potres zaustavio na kratko djelovanje društva, ali izgradnjom ovog velebnog Centra za mlade Laura, Društvo “Naša djeca” Petrinja je eksplodiralo i raspucalo se u dobrom smislu kao nikada u povijesti. Danas su u ovom prostoru i smišljaju razne zabavne stvari i za djecu i za mlade, a kako se čini – ne misle stati. Naprotiv – Glazbograd je samo jedan od brojnih projekata koji privlače brojnu djecu, njihove roditelje, građane, a ponekad i samo ponekad, kao u ovom slučaju i jednog novinara.

Miroslav Šantek

**TEKST JE OBJAVLJEN UZ FINACIJSKU POTPORU AGENCIJE ZA ELEKTRONIČKE
MEDIJE IZ PROGRAMA ZA POTICANJE NOVINARSKO IZVRSNOSTI**